

CYNGOR SIR YNYS MÔN		
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH	
Dyddiad:	23 GORFFENNAF 2024	
Pwnc:	ADRODDIAD ALLDRO CYFALAF 2023/24	
Deilydd Portffolio:	Y CYNGHORYDD R WILLIAMS – DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO - CYLLID	
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151	
Awdur yr Adroddiad: E-bost:	JEMMA ROBINSON JemmaRobinson@ynysmon.llyw.cymru	
Aelodau Lleol:	Amherthnasol	
A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau:		
<ul style="list-style-type: none"> Nodi sefyllfa alldro drafft Rhaglen Gyfalaf 2023/24 fydd yn destun Archwiliad; a Cymeradwyo dwyn ymlaen £15.499m i 2024/25 ar gyfer y tanwariant ar y rhaglen oherwydd llithriad. Bydd y cyllid ar gyfer hyn hefyd yn cael ei ddwyn ymlaen i 2024/25 (Atodiad A – paragraff 4.3). Y gyllideb gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2024/25 yw £59.337m. 		
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Amherthnasol		
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
<ul style="list-style-type: none"> Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol y Gyllideb Gyfalaf ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, fydd yn destun Archwiliad; Mae monitro'r gyllideb yn swyddogaeth a ddirprwywyd i'r Pwyllgor Gwaith. 		
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Mae'r TA wedi ystyried yr adroddiad ac ymgorfforwyd y sylwadau ar yr adroddiad drafft yn yr adroddiad terfynol.
2	Cyllid / Swyddog Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae sylwadau'r Swyddog Monitro wedi'u cynnwys yn sylwadau'r TA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol

6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	Amherthnasol
9	Aelodau Lleol	Amherthnasol
E – Effaith ar Genedlaethau'r Dyfodol (os yw'n berthnasol)		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r gyllideb gyfalaf yn cyllido buddsoddiadau mewn asedau ac isadeiledd y mae eu hangen i ganiatáu i'r Cyngor gwrrd â'i amcanion tymor hir a nodir yn ei Gynllun Corfforaethol a Strategaeth Gyfalaf.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol. Os felly, sut?-	Bydd rhai o'r buddsoddiadau unigol, e.e. gwaith atal llifogydd, yn atal costau yn y dyfodol, tra bydd eraill, e.e. prosiectau'r Gronfa Gofal Integredig (ICF), yn lleihau dibyniaeth ar y Cyngor i ddarparu gwasanaethau mwy costus.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod gyda phwy:	Mae cyllido'r prosiectau wedi cael ei gytuno a'i gynllunio â sefydliadau eraill, a Llywodraeth Cymru'n (LIC) neilltuol.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwrch sut:-	Bu Cynllun Corfforaethol y Cyngor a'r Rhaglen Gyfalaf 2023/24 yn destun proses ymgynghori gyda dinasyddion Ynys Môn.
5	Nodwch unrhyw effaith a gaiff y penderfyniad hwn ar yr agenda Cydraddoldeb a'r Gymraeg	Mae rhai o'r prosiectau a gyllidir gan y rhaglen gyfalaf yn cael effaith ar yr agenda cydraddoldeb e.e. grant mynediad i ysgolion i'r anabl, grant cyfleusterau i'r anabl. Dim effaith ar agenda'r Iaith Gymraeg.
F – Atodiadau:		
<p>Atodiad A – Adroddiad Alldro Cyfalaf – 2023/24 Atodiad B – Crynodeb o Wariant Cyfalaf yn erbyn y Gyllideb Gyfalaf a llithriad i 2024/25 Atodiad C - Newidiadau i gyllidebau / cynlluniau ychwanegol ers gosod y gyllideb</p>		
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb Gyfalaf 2023/24, fel y'i cymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 9 Mawrth 2023. • Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2023/24, a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 9 Mawrth 2023. • Monitro'r Gyllideb Gyfalaf, Chwarter 1 2023/24, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ar 26 Medi 2023. • Monitro'r Gyllideb Gyfalaf, Chwarter 2 2023/24, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ar 28 Tachwedd 2023. • Monitro'r Gyllideb Gyfalaf, Chwarter 3 2023/24, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ar 29 Chwefror 2024. 		

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Dyma'r adroddiad alldro cyfalaf ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, ac mae'n caniatáu i Aelodau nodi'r cynnydd o ran gwariant cyfalaf a derbyniadau cyfalaf yn erbyn y gyllideb gyfalaf. Bydd y ffigyrau yn yr adroddiad hwn yn destun archwiliad.
- 1.2 Ym mis Mawrth 2023, cymeradwyodd y Cyngor raglen gyfalaf ar gyfer gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud â thai o £24.405m ar gyfer 2023/24, a rhaglen gyfalaf o £13.557m ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai (CRT). Yn ogystal, ym mis Mehefin 2023, cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith lithriad cyfalaf o £13.477m gael ei ddwyn ymlaen o 2022/23, a daw hyn â chyfanswm y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud â thai i £33.532m, a £17.907m ar gyfer y CRT. Ers cwblhau'r broses gosod cyllideb, ychwanegwyd cynlluniau at y rhaglen gwerth cyfanswm o £15.089m, gyda'r rhan fwyaf ohonynt yn cael eu cyllido gan grantiau, ac mae cynnydd o £1.26m yng nghyllideb y CRT. Daw hyn â chyfanswm y gyllideb ar gyfer 2023/24 i £67.788m. Dangosir hyn yn y tabl isod:-

	Cyllideb wreiddiol 2023/24 a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn £'000	Lithriad fel a gymeradwywyd yn yr alldro ar gyfer Ch4 2022/23 £'000	Cynnydd yn y CRT fel a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith, Mehefin 2023 £'000	Cynlluniau ychwanegol / newidiadau ers gosod y gyllideb £'000	CYFANSWM £'000
Cyllidir gan:					
Grant	22,367	2,909		17,151	42,427
Benthyca â Chefnogaeth	3,077	3,294		2,129	8,500
Benthyca Digefnogaeth	2,797	38		(2,797)	38
Cyfraniad Refeniw	9,221	3,936	1,260	(2,782)	11,635
Derbyniadau Cyfalaf	500	443		(500)	443
Cronfeydd Wrth Gefn		2,780		1,815	4,595
Benthyciad		77		73	150
CYFANSWM	37,962	13,477	1,260	15,089	67,788

Gweler Atodiad C am fanylion newidiadau i gyllidebau / cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd ers gosod y gyllideb.

2. GWARIANT CYFALAF 2023/24

- 2.1 Tabl yn crynhoi'r gwariant hyd at 31 Mawrth 2024:-

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol £'000	Cyfanswm Gwariant £'000	(Tan) / Gor Wariant £'000	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %
Tai – Cronfa Gyffredinol	2,100	1,450	(650)	69
Tai – CRT	19,988	19,806	(182)	99
Dysgu Gydol Oes	13,942	13,160	(782)	94
Economaidd ac Adfywio	14,706	7,168	(7,538)	49
Priffyrdd	8,578	5,573	(3,005)	65
Rheoli Gwastraff	362	99	(263)	27
Eiddo	7,163	2,536	(4,627)	35
Trawsnewid	687	486	(201)	71
Gwasanaethau Oedolion	262	296	34	113
Cyfanswm	67,788	50,574	(17,214)	75
Cyllidir gan:				
Grant Cyfalaf	42,427	29,936	(12,491)	71
Derbyniadau Cyfalaf	443	98	(345)	22
Benthyca â Chefnogaeth	8,500	3,991	(4,509)	47
Benthyca Digefnogaeth	38	38	0	100
Cyfraniad Refeniw	11,635	12,645	1,010	109
Benthyciad	150	135	(15)	90
Cronfa Gyfalaf	4,595	3,731	(864)	81
Cyfanswm Cyllid	67,788	50,574	(17,214)	75

2.2 Roedd y gyllideb ar gyfer y Gronfa Gyffredinol yn £47.8m, ac roedd £30.768m wedi'i wario ar 31 Mawrth 2024. Mae hyn yn cyfateb i 64% o'r gyllideb. Mae rhesymau am y tanwariant yn cynnwys:-

Cynllun	Tanwariant £'m	Sylwadau
Gwaith cyfalaf oherwydd Concrit wedi'i awyru, ei awtoglaffio a'i atgyfnerthu (RAAC)	1.014	Oherwydd materion RAAC, roedd angen i'r Cyngor ymrwymo i wariant, heb unrhyw sicrwydd o gyllid ychwanegol, er mwyn sicrhau diogelwch pawb yn yr ysgolion effeithwyd. Yna, cafwyd trafodaethau a LIC o ran cyllid ychwanegol ac, yn ystod rhan olaf 2023/24, dyfarnwyd £1.695m o gyllid grant ychwanegol i'r Awdurdod ar gyfer gwaith cyfalaf yn gysylltiedig â RAAC. Defnyddiwyd y cyllid grant i gyllido gwariant ar waith RAAC hyd yma, a'r gweddill ar adeiladau addysg yn 2023/24, yn hytrach na defnyddio cyllid o adnoddau'r Awdurdod ei hun. Bydd y cyllid sydd wedi'i arbed gan yr Awdurdod yn sgil y grant hwn yn cael ei ddefnyddio'n awr i gyllido gweddill y gwaith RAAC yn 2024/25.
Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)	0.372	Yn 2022/23, dyfarnwyd £0.476m o gyllid grant i'r Awdurdod i gefnogi dysgwyr sydd ag ADY. Ychydig iawn o wariant a gafwyd yn 2022/23, ac roedd tanwariant o £0.111m yn dilyn y gwariant a gafwyd yn 2023/24. Yn yr un modd, cafwyd tanwariant o £0.261m ar y dyraniad ar gyfer 2023/24, ac mae LIC wedi rhoi caniatâd i'r Cyngor ddwyn ymlaen swm o £0.108m i gwblhau gwaith yr ymrwymwyd iddo.
Mynediad i Adeiladau Addysg i'r Anabl	0.134	Y rheswm am hyn yw bod addasiadau ar gyfer yr anabl wedi'u cwblhau ym mhob ysgol uwchradd heblaw am un. Mae gwaith yn yr ysgol uwchradd sy'n weddill wedi'i ohirio wrth ddisgwyl am ganlyniad astudiaethau dichonolrwydd. Mae gwaith yn cael ei gwblhau mewn ysgolion cynradd pryd a phan fydd angen. Er bod buddsoddiad sylweddol wedi'i wneud, efallai y bydd angen rhagor o waith yn y dyfodol i fynd i'r afael ag anghenion unigolion nad ydynt yn hysbys i ni eto, felly, mae angen i'r tanwariant lithro i 2024/25.
Cynlluniau Llifogydd Amrywiol	1.009	Mae rhai cynlluniau'n rhai parhaus ac maent yn pontio mwy nag un flwyddyn ariannol. Gwelwyd oedi gyda chynlluniau eraill ac mae LIC wedi cytuno ar estyniad amser er mwyn eu cwblhau a dwyn y cyllid ymlaen, tra bod cynlluniau eraill wedi'u cwblhau.
Cronfa Ffyniant Bro	6.151	Roedd y bidiau a dderbyniwyd fel rhan o'r broses dendro'n llawer uwch na'r gyllideb, ac oherwydd hynny bu'n rhaid ail-dendro'r gwaith a lleihau'r cwrpas fel ei fod yn fwy ymarferol. Yn y pendraw, arweiniodd hyn at oedi yn y cynlluniau ac mae cais i ddwyn ymlaen £4.905m o'r tanwariant er mwyn cwblhau cynlluniau yr ymrwymwyd iddynt.
Adfywio Caergybi – Menter Treflun Cam II	0.625	Mae'r gwaith wedi arafu'n gyffredinol yn ystod y flwyddyn ariannol hon ac roedd disgwyl tanwariant, yn unol ag adroddiadau monitro blaenorol. O ganlyniad, bydd y rhan fwyaf o'r gwariant yn digwydd yn 2024/25.
Cyfarpar Ailgyrchu Rheoli Gwastraff	0.256	Mae'r gwasanaeth wedi adolygu a blaenoriaethu ei wariant cyfalaf yn unol â'i strategaeth a'i gynllun ariannol 5 mlynedd ac mae nawr wrthi'n caffael pedwar eitem o beiriannau a pheirianwaith. Fodd bynnag, mae'r amseroedd arwain posib yn dilyn derbyn tendrau llwyddiannus yn golygu nad yw'r peiriannau a'r pheirianwaith yn debygol o gael eu cyflenwi yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Serch hynny, mae'r cyllid wedi'i ymrwymo'n llawn.

Cynllun	Tanwariant £'m	Sylwadau
Isadeiledd Morwrol	0.178	Ar hyn o bryd, mae'r cynllun yn cael ei ail-ddylunio ac, oherwydd yr amseru, mae cais i ddwyn y gyllideb ymlaen i 2024/25 er mwyn cwblhau'r cynllun hwn. Mae hyn yn cyd-fynd ag adroddiadau monitro blaenorol.
Isadeiledd Ymwelwyr	0.194	Roedd disgwyl tanwariant, yn unol ag adroddiadau monitro blaenorol, oherwydd bod angen cyllid cyfatebol ar gyfer y grant Cronfa Ffyniant ar y Cyd ac mae'n fanteisiol i'r rhanbarth wario cymaint â phosib o gyllid grant eleni a darparu ein cyllid cyfatebol yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf. Gofynnir, felly, am gael dwyn y cyllid hwn ymlaen i flwyddyn ariannol 2024/25.
Grantiau Gwres Carbon Isel (LCHG)	3.805	Oherwydd bod y LCHG wedi cael ei ddyfarnu'n hwyr, fel y trafodwyd ym mharagraff 3.1, derbyniwyd £5.744m yn 2023/24, a gwariwyd £1.939m.
Gwaith cyfalaf ar asedau presennol	0.503	Mae gweddill y gyllideb wedi'i hymrwymo ar gyfer gwaith sy'n pontio 2023/24 a 2024/25.
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	0.280	Mae'r gwasanaeth wrthi'n datblygu cynllun gwella toiledau cyhoeddus, a bydd y cynllun hwnnw'n rhoi gwell syniad o'r gofynion cyfalaf yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf. Rhagwelir, hefyd, efallai y bydd cyllid grant ychwanegol yn cael ei ddarparu ar gyfer gwaith cyfalaf ar doiledau cyhoeddus, ac, unwaith eto, efallai y bydd rhan o'r gyllideb hon yn cael ei defnyddio fel cyllid cyfatebol pe cyfyd y cyfle.
Cerbydau Cherbydau Graeanu	0.771	Ni wariwyd y gyllideb ar gyfer cerbydau graeanu oherwydd nad oedd cerbydau addas ar gael i'w prynu. Archebwyd cerbydau eraill cyn diwedd y flwyddyn, ond, oherwydd yr amseroedd aros cyn eu cyflenwi, ni fyddant yn cael eu derbyn tan ar ôl diwedd y flwyddyn, felly bydd angen i'r gyllideb lithro i flwyddyn ariannol 2024/25.

Mae Atodiad B yn yr adroddiad hwn yn cynnwys rhestr lawn o wariant cynlluniau cyfalaf yn erbyn y gyllideb.

- 2.3** Nid yw cyllideb y Gronfa Ffyniant Bro i gyd yn wariant uniongyrchol a ddefnyddir gan y Cyngor. O ran y gronfa hon, mae'r Cyngor yn derbyn y cyllid grant gan Lywodraeth y DU ac yna'n trosglwyddo'r cyllid i gyrrff eraill sy'n gyfrifol am gyflawni prosiectau unigol. Os caiff y Gronfa Ffyniant Bro ei diystyru, mae lefel y tanwariant yn cyfateb â 18.9%.
- 2.4** Mae'r Cyfrif Refeniw Tai (CRT) wedi gwario 99% o'i gyllideb. Am ragor o wybodaeth am wariant cyfalaf y CRT yn 2023/24, gweler adroddiad monitro chwarter 4 y CRT, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ar 23 Gorffennaf 2024.

3. CYLLID

3.1 Grantiau Cyfalaf

Mae yna nifer o gynlluniau grant cyfalaf yn y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2023/24. Mae rhai cynlluniau blynyddol a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn, megis Grant Gwaith Llifogydd ar Raddfa Fach, Grant Teithio Llesol a'r Grant Galluogi. Mae rhai cynlluniau'n parhau a byddant yn parhau yn 2023/24, megis cynlluniau Band B y rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy, cynlluniau Lliniaru Llifogydd amrywiol, Grant Cyfalaf Gofal Plant, Trawsnewid Treflun Caergybi a'r Gronfa Trawsnewid Cerbydau. Dyfarnwyd cynlluniau grant cyfalaf newydd yn ystod y flwyddyn hefyd, gan gynnwys Grant Ysgolion Bro, Anghenion Dysgu Ychwanegol, Uned Gofal Plant Y Fali, grant Porth Arfordirol Môn, grantiau Hamdden a grantiau gwres carbon isel amrywiol.

- **Cymunedau Dysgu Cynaliadwy** – Mae adeilad newydd Ysgol Corn Hir wedi'i gwblhau. Uned Cyfnod Sylfaen newydd yn Ysgol y Graig – mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn er gwaethaf oedi cynharach ar y safle, ac mae cam cyntaf gwaith gosod gwasanaethau yn yr adeilad wedi'i gwblhau.

- **Uned Gofal Plant Y Fali** – Sicrhawyd £0.850m o gyllid grant. Mae gwaith wedi dechrau ar y safle i baratoi'r is-strwythur. Roedd yr uned ofal plant newydd wedi cyrraedd y safle cyn diwedd y flwyddyn, ac mae gwaith pellach sydd angen ei wneud er mwyn cwblhau'r uned yn trosglwyddo i flwyddyn ariannol 2024/25.
- **Partneriaeth Tirwedd Ynys Cybi** – Mae'r Bartneriaeth Tirwedd wedi llwyddo i ddenu cyllid gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol (NLHF) i wireddu nifer o brosiectau sy'n canolbwyntio ar amgylchedd naturiol Ynys Cybi. Mae cynnydd ar brosiectau sy'n cael eu cyllido ar y cyd trwy Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF) yn cynnwys:-
 - Gwarchod ein Treftadaeth – Mae'r holl waith cyfalaf yn gysylltiedig â'r prosiect wedi'i gwblhau. Mae gwaith adfer wedi'i wneud ar Ffynnon y Wrach, Tŵr Ellin, yr Olygfan uwchben Ynys Lawd, Ynys Peibio, yr amddiffynfa rhyfel (*Pillbox*) yn Nhrefardur, y Fagnelaf (*Battery*) ym Mhenrhos ac amddiffynfa rhyfel (*Pillbox*) Cofeb Skinner.
- **Porth Twristiaeth** – Canolfan ymwelwyr Parc Gwledig y Morglawdd: mae'r gwaith wedi'i gwblhau, ac agorwyd y Ganolfan Ymwelwyr ym mis Mehefin 2023. Mae'r hawliadau terfynol wedi'u cyflwyno a'u talu, ond efallai y byddant yn destun Archwiliadau Ewropeaidd pellach yn y dyfodol.
- **Ffyniant Bro (gan gynnwys Cam II y Fenter Treftadaeth Treflun)** – Yn ystod chwarter 4, cwblhawyd y rhan fwyaf o'r gwaith atgyweirio ac adnewyddu ar Ucheldre ac mae'r sylfeini ar gyfer yr estyniad newydd wedi'u cwblhau, yn ogystal â gwaith draenio. Mae Môn CF wedi derbyn y tendrau ar gyfer adeilad yr HSBC a'r Adeiladau Canolog ac maent yn sylweddol uwch na'r gyllideb a gytunwyd, gan olygu bod rhaid adolygu'r prosiect i geisio lleihau costau fel eu bod yn fwy cyraeddadwy. Mae gwaith adnewyddu ar 9 Stryd Stanley yn mynd rhagddo. Mae gwaith ar Gabannau Traeth Newry yn mynd rhagddo. Yn dilyn ail ymarfer tendro, mae prisiau tendrau adeilad yr Empire yn dal i fod yn uwch na'r gyllideb, ac mae Cyngor Tref Caerdybi'n edrych ar opsiynau cyllido ychwanegol. Mae caniatâd cynllunio a Chaniatâd Heneb Rhestredig wedi'u cadarnhau ar gyfer Eglwys Cybi Sant ac Eglwys y Bedd, a dim ond mân amodau a osodwyd, megis briff gwylio Archeolegol. Cyhoeddwyd y tendrau ar GwerthwchiGymru a derbyniwyd dau ymateb, a byddant yn cael eu harfarnu ym mis Ebrill. Canfuwyd problemau strwythurol ar 3 eiddo, a bydd hynny'n achosi oedi o ran cwblhau gwaith ar 14 Stryd Stanley. Mae gwaith cynllunio a dylunio wedi'i wneud ar Flaenau Siopau fel rhan o'r Fenter Treftadaeth Treflun. Mae Llywodraeth y DU wedi cytuno i ymestyn y Rhaglen Cronfa Ffyniant Bro am 6 mis pellach, gan olygu bod y dyddiad cwblhau wedi'i ymestyn i 30 Medi 2025. Cyflwynwyd hawliad o £886,832 ar gyfer y chwarter.
- **Strydoedd Saffach** – Nod y cyllid, sy'n cael ei ddarparu gan y Swyddfa Gartref trwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, yw ceisio lleihau trosedd cymunedol ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Nghaerdybi. Mae wedi darparu cyllid i'r gwasanaeth Priffyrdd er mwyn gwella goleuadau stryd, darparu camerâu cylch cyfyng ychwanegol ar gyfer Cyngor Tref Caerdybi a gwella'r Bont Geltaidd. Cwblhawyd yr holl waith, a daeth y cyllid i ben ym mis Medi 2023, er bod ymrwymiad parhaus i ddarparu cyllid cyfatebol tan fis Mawrth 2024.
- **Prosiect Cam 2 Penrhos** – Nod y cynllun hwn yw adeiladu saith uned fusnes newydd ar Stad Ddiwydiannol Penrhos. Mae gwaith ar yr unedau bellach wedi'i gwblhau. Mae'r prosiect wedi'i gau'n ffurfiol gyda'r arianwyr.
- **Prosiect Cam 3 Penrhos** – yn wreiddiol sicrhawyd £3.1m o gyllid o'r ERDF, a dyfarnwyd swm pellach o £0.399m. Nod y cynllun hwn oedd adeiladu chwe uned fusnes newydd ychwanegol ar Stad Ddiwydiannol Penrhos. Mae gwaith ar y safle bellach wedi'i gwblhau. Mae'r prosiect wedi'i gau'n ffurfiol gyda'r cyllidwyr.
- **Prosiect Porth Llangefni** – Mae Safle Porth Llangefni (Parc Diwydiannol Tregarnedd) mewn ardal o Llangefni lle bydd 7 plot yn cael eu datblygu yn y pendraw.
 - **Unedau Porth (ERDF)** – Mae'r holl unedau wedi cael eu gosod.
 - **Cyd Fenter Porth** – Nod y Cyd Fenter Porth yw cwblhau gwaith galluogi ar y plotiau sy'n weddill ar Barc Diwydiannol Tregarnedd (Safle Porth). Bydd gwaith marchnata'r plotiau sydd ar gael i'w gwerthu'n dechrau ar y cyd â'r gwasanaethau Eiddo.

- **Gwaith Grant ar Raddfa Fach** – Cymeradwywyd 7 cynllun adeiladu ar gyfer 2023/24. Cafodd un cynllun ei dynnu'n ôl yn ddiweddarach (Capel Moriah, Gwalchmai), oherwydd cymhlethdod y gwaith ac am ei fod yn costio gormod. Cwblhawyd 2 gynllun (Y Garth a Maes Cyttir) ac mae'r 4 sy'n weddill (Carneddi, Kings Road, Maes Hafoty a Lôn Trearddur) wedi cael eu hisraddio a dim ond gwaith dylunio fydd yn digwydd eleni, unwaith eto oherwydd cymhlethdod. Bydd ceisiadau'n cael eu cyflwyno mewn blynyddoedd i ddod er mwyn adeiladu'r 4 cynllun yma.
- **Llanfairpwll, Porthaethwy Achos Busnes Llawn (ABLI)** – Mae ABLI Porthaethwy'n mynd rhagddo'n dda. Er hynny, mae gwaith ar achos busnes Llanfairpwll wedi'i ohirio oherwydd problemau gydag adnoddau.
- **Strwythur Mill Lane** – Mae'r system sensor diwygiedig bellach wedi cael ei rhoi ar waith ac mae'r cynllun nawr wedi'i gwblhau.
- **Teithio Llesol** – Sicrhawyd £2.253m o gyllid grant gan LIC i gynyddu lefelau teithio llesol, gwella iechyd a lles, gwella ansawdd aer, lleihau allyriadau carbon, cysylltu cymunedau a gwella teithio llesol ar gyfer cyflogaeth, addysg a gwasanaethau allweddol, cyrchfannau a thrafnidiaeth gyhoeddus. Mae'r Rhaglen Teithio Llesol wedi cael ei ail-phroffilio, a hawliwyd £1.739m yn ystod 2023/24 ar gyfer gweithgareddau'n gysylltiedig â chyfalaf a referniw.
- **Cronfa Trawsnewid i Gerbydau Allyriadau Isel Iawn (ULEV) (2022/23)** – Mae'r holl weithgareddau'n gysylltiedig â chyllid 2022/23 wedi'u cwblhau. Mae'r Cyngor wedi sicrhau cyllid grant o gronfa ULEV LIC ar gyfer 2023/24 er mwyn cwblhau'r gwaith (yn unol â'r isod).
- **Cronfa Trawsnewid i Gerbydau Allyriadau Isel Iawn (ULEV) (2023/24)** – Mae LIC wedi caniatáu estyniad amser ar gyfer adeiladu Hwb Cerbydau Trydan ym Mhlas Arthur tan ddiwedd mis Awst 2024, ac mae'r gyllideb wedi'i hymrwymo'n llawn.
- **Cronfa Trafnidiaeth Leol – gwelliannau isadeiledd** – Mae'r prosiect wedi'i gwblhau.
- **Grant Gwres Carbon Isel (Swyddfeydd y Cyngor)** – Rhoddwyd caniatâd cynllunio ym mis Tachwedd 2023, ac mae arolygon tir wedi cael eu cynnal a disgwylir i'r gwaith fod wedi'i gwblhau erbyn chwarter 1 2024/25.
- **Grant Gwres Carbon Isel (4 grant)** – Sicrhawyd £5.774m, gyda Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru'n darparu cyllid grant tuag at 90% o'r costau, ac mae'r Cyngor yn darparu cyllid cyfatebol o gyllidebau cyfalaf presennol ar gyfer y 10% sy'n weddill. Gwariwyd £1.939m yn 2023/24.
- **Llifoleuadau Plas Arthur** - Cwblhawyd y prosiect yn ystod wythnos gyntaf mis Tachwedd 2023.
- **Ysgol Uwchradd Bodedern – Cae 3G** – Cwblhawyd y prosiect canol Tachwedd 2023.
- **Ysgol Uwchradd Bodedern – Llifoleuadau** – Sicrhawyd £0.100m o gyllid gant trwy Chwaraeon Cymru i godi llifoleuadau ar y caeau chwaraeon newydd 2G a 3G. Cyfanswm cost y prosiect oedd £0.121m, gyda'r Cyngor yn darparu cyllid cyfatebol ar gyfer y gweddill.
- **Llawr Canolfan Hamdden Caergybi** – Sicrhawyd £0.100m o gyllid grant gan Chwaraeon Cymru i osod llawr newydd yn y brif neuadd yng Nghanolfan Hamdden Caergybi. Mae amcangyfrif o gyfanswm cost y prosiect yn £0.149m, a bydd y Cyngor yn darparu £0.049m o gyllid cyfatebol. Cychwynnodd y prosiect ym mis Mawrth 2024 a'i gwblhau mewn cyfnod o dair wythnos, yn unol â'r cytundeb â Chwaraeon Cymru.
- **Porth Arfordirol Môn** – Mae gwaith wedi'i gwblhau ar y 4 safle.
- **Grant Ysgolion Bro (2022/23)** - Gwariwyd y cyllid yn llawn.

- **Grant Ysgolion Bro (2023/24)** – Dyfarnwyd £0.200m yn 2023/24 i gefnogi prosiectau ymarferol bychan a chanolig i agor ysgolion tu allan i oriau traddodiadol, ac yn benodol i addasu ac agor ysgolion yn effeithiol tu allan i oriau traddodiadol, i alluogi'r gymuned ddefnyddio'r cyfleusterau presennol. Gwariwyd swm bychan o'r gant yn ystod chwarter 4, ac mae disgwyl i'r grant llawn gael ei wario yn 2024/25. Hysbyswyd LIC am hyn, ac mae'r gwariant wedi'i ailbroffilio a'i gyflwyno, a'i gymeradwyo. Y swm diwygiedig ar gyfer 2023/24 yw £0.030m.
- **Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) (2022/23)** – Roedd disgwyl tanwariant, yn unol â'r adroddiadau monitro blaenorol, ac mae disgwyl i swm o £0.111m gael ei ad-dalu i LIC.
- **Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) (2023/24)** – Roedd y tîm ADY wedi adnabod gwaith ond, gan nad oedd modd ei gyflawni'n unol â thelerau ac amodau'r grant, roedd tanwariant o £0.152m.
- Mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi dyfarnu cyllid gofal cymdeithasol o nifer o wahanol ffynonellau cyllido, fel a ganlyn:-
 - **Y Gronfa Gofal Integredig (ICF)** – Hawliwyd £0.694m trwy'r ICF mewn blynyddoedd blaenorol a thrwy gyllid a ddadleolwyd, er mwyn i'r prosiectau lithro i 2023/24 i'w cwblhau. Mae 4 prosiect wedi'u cynnwys yn y rhaglen ar gyfer yr arian sy'n cael ei reoli, sef:-
 - Cartrefi Clyd arbenigol;
 - Gofal Ychwanegol yn ne'r Ynys;
 - Buddsoddiad Cyfeillgar i'r Anabl;
 - Anableddau Dysgu – Galluogi Mynediad.

Gwariwyd £0.532m yn 2023/24 a'i ddefnyddio fel cyfraniad at y cynlluniau gwariant uchod sydd wedi'u cynnwys yn y gyllideb CRT. Bydd y £0.162m sy'n weddill yn llithro i 2024/25.

- **Y Gronfa gyfalaf integreiddio ac ail-gydbwyso (IRCF)** - Dyfarnwyd £0.244m o gyllid cyfalaf trwy'r IRCF i gyllido:-
 - Hwb Llesiant Amlwch (£0.128m) – Bydd y cyllid yn cael ei ddefnyddio i gefnogi hygyrchedd ar gyfer unigolion sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau. Bydd rhywfaint o'r cyllid hefyd yn cael ei fuddsoddi mewn ardal lesiant a gweithfan achlysurol ar gyfer staff yr awdurdod lleol a'r trydydd sector er mwyn cynnal cyfarfodydd neu ddigwyddiadau gydag unigolion, teuluoedd a gofalwyr. Defnyddiwyd £104k yn 2022/23, a gwariwyd y gweddill (£25k) yn ystod 2023/24 i gwblhau'r prosiect. Roedd y prosiect wedi'i gwblhau erbyn diwedd Mehefin 2023.
 - Cartrefi Gofal Dementia Gyfeillgar (£0.115m) – Bydd y cyllid yn cael ei ddefnyddio i greu trydedd uned ddiogel yng Nghartref Gofal Garreglwyd, er mwyn cynnig mwy o gymorth dementia arbenigol yn lleol. Dechreuodd y prosiect ym mis Mehefin 2023 ac mae bellach wedi'i gwblhau.
- **Y Gronfa Tai â Gofal** – Dyfarnwyd cyllid cyfalaf gwerth £1.1m trwy'r Gronfa Tai â Gofal ar gyfer 2022/23 a 2023/24 i gefnogi'r prosiect Cartrefi Clyd a chyllido'r gwaith o adnewyddu dau gartref a buddsoddi, o bosib, mewn uned seibiant dros nos ar un safle. Hawliwyd £0.445m yn 2022/23, a bydd y swm o £0.655m sy'n weddill ar gael yn 2023/24. Mae un eiddo wedi cael ei adnewyddu'n llawn ac mae gwaith yn mynd rhagddo ar yr ail eiddo, a'r nod yw cwblhau'r gwaith erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Bydd y trydydd eiddo'n golygu adeiladu uned bwrpasol ac mae'r broses cyn gyflwyno cais cynllunio'n mynd rhagddi yn awr. Hawliwyd £0.296m yn 2023/24, gyda chais i'r swm sy'n weddill gael ei ddwyn ymlaen er mwyn cwblhau'r gweithgareddau uchod yn ystod blwyddyn ariannol 2024/25.
- **Galluogi** – Hawliwyd y grant yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn.
- **Grant Cynnal a Chadw Ysgolion Ychwanegol a Grant RAAC** – Yn ystod 2023/24, dyfarnwyd grant ychwanegol gwerth £0.191m a £1.695m, yn y drefn honno, ar gyfer gwaith cynnal a chadw cyfalaf mewn ysgolion a gwaith cyfalaf yr oedd rhaid ei wneud oherwydd RAAC yn Ysgol Uwchradd Caerdybi ac Ysgol David Hughes. Defnyddiwyd y cyllid grant i gyllido cynlluniau cyfalaf a benderfynwyd yn lleol yn 2022/23, yn hytrach na defnyddio adnoddau'r Awdurdod ei hun. Bydd y cyllid a gafodd ei arbed gan yr Awdurdod yn sgil y grant hwn yn cael ei ddefnyddio'n awr i gyllido'r gwaith RAAC sy'n weddill yn 2024/25.

3.2 Derbyniadau Cyfalaf

3.2.1 Y derbyniadau cyfalaf ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24 oedd:-

	Cyllideb 2023/24 £'000	Derbyniwyd hyd at 31 Mawrth 2024 £'000	Amrywiant Yn (is) / uwch na'r gyllideb £'000
Cronfa'r Cyngor:			
Mân-ddaliadau	0	0	0
Cyffredinol	584	574	(10)
Diwydiannol	0	0	0
Ysgolion	480	6	(474)
Cyfanswm	1,064	580	(484)

3.2.2 Y Derbyniadau Cyfalaf Defnyddiadwy ar gyfer 2023/24 oedd £0.580m, yn erbyn cyllideb o £1.064m, ac mae'n llai na'r gyllideb. Y prif reswm am y gwahaniaeth yw na chafodd asedau a oedd wedi'u cynnwys yn y ffigwr yn y gyllideb eu gwerthu eleni, sef cyfanswm o £0.474m. Dwy ysgol sydd dan sylw, a gwerthwyd un mewn ocsiwn ym mis Mawrth 2023 ond ni chwblhawyd y gwerthiant tan fis Ebrill 2024. Bydd yr ysgol arall yn cael ei gwerthu yn ystod y flwyddyn ariannol 2024/25. Mae hyn yn cael ei wrthbwysu gan dderbyniadau cyfalaf a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn nad oeddent wedi'u cynnwys yn y gyllideb (£0.187m), yn ogystal â derbyn llai na'r disgwyl am asedau a werthwyd (£0.197m).

Fel y gwelir yn Atodiad B, bydd rhai cynlluniau cyfalaf yn cael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf, ac mae'r cyllid ar gyfer y cynlluniau hyn hefyd yn cael ei ddwyn ymlaen i 2024/25, a bydd y llithriad yn y derbyniadau cyfalaf yn rhannol gyllido llithriad yn y rhaglen gyfalaf. Bydd unrhyw dderbyniadau cyfalaf sy'n weddill, ar ôl cyllido unrhyw orwariant a gwaith pellach, yn cael eu trosglwyddo i dderbyniadau cyfalaf y Gronfa Gyffredinol. Fodd bynnag, ni fydd y cyfan o'r ffigwr hwn ar gael i gyllido rhaglen gyfalaf y Gronfa Gyffredinol oherwydd bydd cyllid yn cael ei glustnodi i gyllido'r Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy fel rhan o gyllid cyfatebol Cyngor Sir Ynys Môn, a bydd cyllid yn cael ei glustnodi hefyd ar gyfer cronfa wrth gefn Hamdden i gyllido gwelliannau yn y maes hamdden.

4. Y BLYNYDDOEDD I DDOD

4.1 Cafodd Adroddiad y Gyllideb Gyfalaf ar gyfer 2024/25 ei ystyried a'i gymeradwyo gan y Cyngor llawn ar 7 Mawrth 2024. Mae cyfanswm diwygiedig y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2024/25, ar ôl cymeradwyo'r ceisiadau i'r cyllid lithro, yn cael ei ddangos yn y tabl isod:-

	Cyllideb Gyfalaf a Gymeradwywyd 7 Mawrth 2024 £'m	Cais i Gymeradwyo Llithriad £'m	Cyllideb Gyfalaf Ddiwygiedig 2024/25 £'m
Cronfa Gyffredinol			
Cynlluniau wedi'u Hymrwymo 2023/24 sy'n cael eu dwyn ymlaen	6.102	11.058	17.160
Adnewyddu / Amnewid Asedau Presennol	4.856	3.525	8.381
Cymunedau Dysgu Cynaliadwy	2.878	0.000	2.878
Cyfanswm Cronfa Gyffredinol	13.836	14.583	28.419
Cynlluniau CRT 2024/25	30.002	0.916	30.918
Cyfanswm Rhaglen Gyfalaf	43.838	15.499	59.337
Cyllidir gan:			
Cyllid 2023/24 wedi'i ddwyn ymlaen	6.102	0.000	6.102
Grantiau Cyfalaf	13.973	10.039	24.012
Benthyca Allanol	5.800	3.249	9.049
Derbyniadau Cyfalaf	0.178	0.345	0.523
Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor a Chyfraniadau Refeniw	17.785	1.866	19.651
Cyfanswm Cyllid	43.838	15.499	59.337

5. EFFAITH AR Y STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS

5.1 Y Gofyniad Cyllido Cyfalaf ar 31 Mawrth 2024 yw £146.696m, sef yr angen sylfaenol i'r Awdurdod fenthyca er mwyn cyllido ei Raglen Gyfalaf. Ar hyn o bryd, cyfanswm y benthyciadau allanol yw £122.410m.

Mae'r Awdurdod o fewn ei derfynau benthyca awdurdodedig, yn unol â'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2023/24 (Atodiad 11 o'r datganiad hwnnw). Cyflwynir adolygiad llawn ar Reoli'r Trysorlys i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Pwyllgor Gwaith maes o law.

6. CASGLIAD

6.1 Mae'r sefyllfa'n ymwneud a'r gyllideb cyfalaf yn gynyddol anodd, gyda chostau'n codi, cyllid cyfyngedig a dirywiad yng nghyflwr asedau'r Cyngor. Mae'r materion yma wedi'u hadlewyrchu'n Strategaeth Gyfalaf y Cyngor, a fabwysiadwyd gan y Cyngor ym mis Mawrth 2024. Bydd y strategaeth yn dylanwadu ar y gyllideb cyfalaf yn y dyfodol.

6.2 Nid yw lefel y tanwariant yn annisgwyl wrth ddelio gyda nifer o brosiectau mawr a chymhleth lle mae'n rhaid sicrhau cymeradwyaeth wleidyddol, dilyn rheoliadau caffael, derbyn cymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru neu gyrrff cyllido eraill, a gallai problemau annisgwyl godi ar ôl i waith gychwyn ar y safle. Mae'r rhan fwyaf o'r tanwariant yn gysylltiedig â phrosiectau mawr, lle nad yw amseriad y gwaith wedi dilyn yr amserlen a gynlluniwyd. Mae oedi annisgwyl yn arferol gyda phrosiectau cyfalaf mawr, ac nid yw'n anghyffredin gweld gwariant ar y math yma o brosiectau'n llithro. Ym mhob achos, mae'r cyllid ar gyfer y prosiectau hyn wedi cael ei sicrhau a bydd yn cael ei ddwyn ymlaen i 2024/25, ac ni fydd y Cyngor yn colli unrhyw adnoddau.

6.3 Mae'r adroddiad yn amlygu pa mor bwysig yw cyllid grant fel rhan o raglen gyfalaf y Cyngor, ac mae 63% o'r gyllideb a 59% o'r gwariant gwirioneddol yn cael ei gyllido o grantiau cyfalaf. Er bod y Cyngor yn derbyn rhai grantiau fel rhan o ddyraniad Cymru gyfan, mae nifer o grantiau'n cael eu dyrannu drwy broses gystadleuol, lle mae'n rhaid i staff y Cyngor gyflwyno bidiau am y grantiau. Byddai rhaglen gyfalaf y Cyngor yn sylweddol llai oni bai am lwyddiant y broses bidio am grantiau.

ATODIAD B

Crynodeb o wariant cyfalaf yn erbyn y gyllideb gyfalaf a llithriad i 2024/25

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2024/25 (£)	Sylwadau
Cronfa Gyffredinol Tai							Mae angen llithriad i sicrhau fod digon o gyllid i gyllido cynlluniau mawr o dan y rhaglen Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl.
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	1,215,948	1,085,038	(130,910)	89	11	128,910	Llithriad wedi'i gyllido gan lithriad yn y Grant Cyfalaf Cyffredinol.
Grant Galluogi	139,786	141,786	2,000	101	(1)	0	Dyfarniad grant ar gyfer 2023/24 yn unig – dim llithriad.
Safle Preswyl ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	490,841	0	(490,841)	0	100	0	Nid oes angen llithriad.
Cynllun Prynu Tai	223,200	223,200	0	100	0	0	Nid oes angen llithriad.
Tai Fforddiadwy	30,650	0	(30,650)	0	100	30,650	Llithriad yn cael ei gyllido gan dderbyniadau cyfalaf .
CYFANSWM	2,100,425	1,450,024	(650,401)	69	31	159,560	
Tai - CRT							
Contract Gwres Canolog	1,250,000	1,232,870	(17,130)	99	1	17,130	
Contract Gwaith Cynnal a Chadw a gynlluniwyd	4,450,000	4,138,401	(311,599)	93	7	311,599	
Gwella Perfformiad Ynni	600,000	0	(600,000)	0	100	600,000	
Gwaith Amgylcheddol	700,000	376,930	(323,070)	54	46	323,070	
Prynu eiddo a datblygu eiddo newydd	10,288,000	11,022,219	734,219	107	(7)		
Addasiadau Sector Cyhoeddus	400,000	422,246	22,246	106	(6)	(22,246)	
Risg Tân	400,000	309,538	(90,462)	77	23	90,462	
SATC	1,900,000	2,304,009	404,009	121	(21)	(404,009)	
CYFANSWM	19,988,000	19,806,212	(181,788)	99	1	916,006	
Dysgu Gydol Oes							Efallai y bydd angen gwaith pellach yn y dyfodol i fynd i'r afael ag anghenion unigolion nad ydynt yn hysbys i ni eto ac, felly, mae angen i'r tanwariant lithro i 2024/25 – Cyllidir y llithriad gan fenthyca â chefnogaeth .
Mynediad i Adeiladau Addysg i'r Anabl	144,512	9,749	(134,763)	7	93	134,763	Cyllidir y llithriad gan fenthyca â chymorth .
Adnewyddu Adeiladau Addysg	1,905,284	1,860,785	(44,499)	98	2	44,499	Cronfa i gynnal adolygiad o asesiadau risg safleoedd ysgol – rhagwelir y bydd y gwaith yn cael ei gwblhau yn 2024/25 – cyllidir gan fenthyca â chefnogaeth .
Diogelwch Ysgolion	107,648	38,747	(68,901)	36	64	68,901	Mae'r grant wedi'i wario'n llawn.
Grant Prydau Ysgol am Ddim	358,296	358,329	33	100	(0)	0	Cyllidir y llithriad gan gronfeydd wrth gefn cyfalaf .
Canopiau Awyr Agored	22,420	19,343	(3,077)	86	14	3,077	Nid oes angen llithriad.
Anghenion Dysgu Ychwanegol	381,372	270,105	(111,267)	71	29	0	Swm wedi'i gymeradwyo i'w ddwyn ymlaen sy'n cael ei gyllido gan grant .
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2023/24	426,766	165,718	(261,048)	39	61	108,385	Mae'r grant wedi'i wario'n llawn.
Ysgolion Bro	450,993	452,575	1,582	100	(0)	0	Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25.
Ysgolion Bro 2023/24	30,000	19,611	(10,389)	65	35	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Ysgol Uwchradd Bodedern – caeau chwarae	300,000	301,372	1,372	100	(0)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Ysgol Uwchradd Bodedern - llifoleuadau	123,000	120,791	(2,209)	98	2	0	
Cynyddu capasiti ar gyfer y Grant Gofal Plant (Rheoli Prosiect a chynllun grant)	380,000	319,901	(60,099)	84	16	0	Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25.
Cynyddu Capasiti ar gyfer y Grant Gofal Plant (darpariaethau Gofal Plant)	49,481	54,535	5,054	110	(10)	0	Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25.
Canolfan Addysg y Bont	22,253	22,253	0	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Cyfanswm (Tan) / Gor Wariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2024/25 (£)	Sylwadau
RAAC	1,695,000	681,479	(1,013,521)	40	60	1,013,521	Yn ystod rhan olaf 2023/24, dyfarnwyd cyllid grant ychwanegol gwerth £1.695m i'r Awdurdod ar gyfer gwaith cyfalaf yn gysylltiedig â RAAC. Defnyddiwyd y cyllid grant i gyllido gwariant cyfalaf ar waith RAAC hyd yma, a'r gweddill ar adeiladau addysg yn 2023/24, yn hytrach na defnyddio adnoddau'r Awdurdod ei hun. Bydd y cyllid y mae'r Awdurdod wedi ei arbed yn sgil y grant hwn yn cael ei ddefnyddio i gyllido gwaith RAAC sy'n weddill yn 2024/25 – Cyllidir y llithriad gan fenthyca â chefnogaeth . Cyllidir y llithriad gan grant . Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25. Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25. Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25. Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25. Mae'r cynllun wedi'i gwblhau. Dyraniad newydd ar gyfer 2024/25.
Uned Gofal Plant Y Fali	850,000	568,834	(281,166)	67	33	281,166	
Uned Ysgol Llangoed	7,457	7,457	0	100	0	0	
Uned Ysgol Llanfachraeth	10,080	10,080	0	100	0	0	
Uned Ysgol Llanfechell	22,691	22,691	0	100	0	0	
Uned Ysgol Llanfawr	14,395	14,395	0	100	0	0	
Cwblhau Rhaglen Band A	370,000	373,338	3,338	101	(1)	0	
Cychwyn Rhaglen Band B	6,269,995	7,467,358	1,197,363	119	(19)	0	
CYFANSWM	13,941,643	13,159,445	(782,198)	94	6	1,654,313	
Economaidd ac Adfywio							
Ystafelloedd Ffitrwydd Amlwch	1,468	0	(1,468)	0	100	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Canolfan Hamdden Amlwch - oriau	75,635	75,635	(0)	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Canolfan Hamdden Plas Arthur – Llifoleuadau Cae 3G	74,514	74,514	(0)	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Canolfan Hamdden Caergybi - oriau	149,000	98,473	(50,527)	66	34	50,527	Cynllun sy'n parhau – cyllidir gan grant a chronfeydd wrth gefn . Cyllid cyfatebol i lithro ac nid yw wedi cael ei ddefnyddio eto – cyllidir gan fenthyca â chefnogaeth . Nid oes angen lithriad gan fod y cynllun wedi cael ei ailbroffilio a rhoddwyd dyraniad newydd.
Porth Twristiaeth	50,000	0	(50,000)	0	100	50,000	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Partneriaeth Tirwedd Caergybi	106,000	110,861	4,861	105	(5)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	762,000	136,698	(625,302)	18	82	75,000	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Parc y Morglawdd	110,000	55,923	(54,077)	51	49	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Penrhos Cam 2	23,345	23,345	0	100	(0)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Penrhos Cam 3	2,820,804	2,811,972	(8,832)	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Datblygu Economaidd a Llesiant Amgylcheddol	122,543	0	(122,543)	0	100	122,543	Gofynnir i'r cyllid lithro er mwyn ei ddefnyddio yn y dyfodol – cyllidir gan lithriad yn y grant cyfalaf cyffredinol a benthyca â chefnogaeth . Gofynnir i'r cyllid lithro er mwyn ei ddefnyddio yn y dyfodol – cyllidir gan fenthyca â chefnogaeth .
Llithrfa Porth y Wrach – Camerâu Gorfodaeth	30,000	0	(30,000)	0	100	30,000	Gofynnir i'r cyllid lithro er mwyn ei ddefnyddio yn y dyfodol – cyllidir gan gronfeydd wrth gefn cyfalaf .
Canolfan Gymunedol Newry	57,289	6,002	(51,287)	10	90	51,287	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Safle Porth – Cyd-fenter	21,514	0	(21,514)	0	100	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Isadeiledd Morwrol	177,514	0	(177,514)	0	100	177,514	Gofynnir i'r cyllid lithro er mwyn ei ddefnyddio yn y dyfodol – cyllidir gan gronfeydd wrth gefn .
Isadeiledd Ymwelwyr	490,129	296,176	(193,953)	60	40	193,953	Gofynnir i'r cyllid lithro er mwyn ei ddefnyddio yn y dyfodol – cyllidir gan gronfeydd wrth gefn .
Melin Llynonn	70,397	75,142	4,745	107	(7)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Grant Covid Trawsnewid Trefi	10,064	0	(10,064)	0	100	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Porth Arfordirol Môn	318,117	318,117	0	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
Cronfa Ffyniant Bro	9,236,000	3,085,179	(6,150,821)	33	67	4,905,000	Oherwydd ailbroffilio'r cynllun a dyraniad newydd, nid oes angen llithriad.
CYFANSWM	14,706,333	7,168,038	(7,538,295)	49	51	5,655,823	

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Cyfanswm (Tan) / Gor Wariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2024/25 (£)	Sylwadau
Priffyrdd							
Uwchraddio Peiriannau Talu ac Arddangos mewn Meysydd Parcio	4,533	5,585	1,052	123	(23)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau Gwariant wedi'i ymrwymo - cyllidir gan lithriad yn y grant cyfalaf cyffredinol, benthycya â chefnogaeth a chronfeydd wrth gefn a derbyniadau .
Cerbydau	941,592	420,803	(520,789)	45	55	520,789	Gwariant wedi'i ymrwymo – cyllidir gan fenthycya â chefnogaeth .
Cerbydau Graeanu	250,000	0	(250,000)	0	100	250,000	Gwariant wedi'i ymrwymo – cyllidir gan fenthycya â chefnogaeth .
Ailwynebu Priffyrdd	2,500,000	2,383,025	(116,975)	95	5	116,975	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant .
Cynllun Llifogydd Llanfairpwll	391,646	42,312	(349,334)	11	89	349,334	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant .
CBLI Cynllun Llifogydd Menai	150,771	81,253	(69,518)	54	46	69,518	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant .
Adeiladu Cynllun Y Fali	13,248	14,898	1,650	112	(12)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Cynllun Lliniaru Llifogydd (Arian Cyfatebol)	346,800	0	(346,800)	0	100	346,800	Gofynnir i'r cyllid lithro er mwyn ei ddefnyddio yn y dyfodol – cyllidir gan lithriad yn y grant cyfalaf cyffredinol a benthycya â chefnogaeth .
Strwythur Mill Lane	30,888	62,182	31,294	201	(101)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Buddsoddi i Arbed – Cerbydau	5,068	0	(5,068)	0	100	5,068	Mae'r gwaith yn parhau – wedi'i gyllido gan fenthycya â chefnogaeth .
Gwaith Grant ar Raddfa Fach	601,024	356,061	(244,963)	59	41	0	Dyfarniad grant ar gyfer 2023/24 yn unig – dim lithriad.
Dwyran	0	10,680	10,680	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Teithio Llesol	2,253,103	1,458,707	(794,396)	65	35	0	Oherwydd ailbroffilio'r cynllun a dyraniad newydd, nid oes angen lithriad.
Cronfa Trafnidiaeth Leol – Seilwaith Bysiau 2021/22	28,014	28,014	0	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Cronfa Trafnidiaeth Leol – Seilwaith Bysiau 2022/23	326,263	326,263	0	100	(0)	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Cronfa Trawsnewid i Gerbydau							
Allyriadau Isel lawn – Mannau Gwefru							
Cerbydau Trydan	57,334	56,805	(529)	99	1	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Strydoedd Mwy Diogel	18,000	17,100	(900)	95	5	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau.
Cronfa Trawsnewid i Gerbydau							
Allyriadau Isel lawn – Mannau Gwefru							
Cerbydau Trydan 2023/24	392,176	220,632	(171,544)	56	44	171,544	Estyniad amser – cyllidir y lithriad gan grant .
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	267,492	88,787	(178,705)	33	67	178,705	Estyniad amser – cyllidir y lithriad gan grant .
Cyfanswm	8,577,952	5,573,106	(3,004,846)	65	35	2,008,732	

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Gwariant Gwirioneddol (£)	Cyfanswm (Tan) / Gor Wariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2024/25 (£)	Sylwadau
Rheoli Gwastraff							
Gwaith Compostio Caeedig (IVC)	13,595	5,804	(7,791)	43	57	7,791	Cynllun sy'n parhau – cyllidir gan dderbyniadau cyfalaf .
Cyfarpar Ailgylchu	289,315	33,458	(255,857)	12	88	255,857	Cynllun sy'n parhau – cyllidir gan grant a chronfeydd wrth gefn cyfalaf .
Gwaith Toi - Gwalchmai	59,402	59,402	0	100	0	0	Mae'r cynllun wedi'i gwblhau
CYFANSWM	362,312	98,664	(263,648)	27	73	263,648	
Eiddo							
Adnewyddu Asedau Presennol	941,127	437,833	(503,295)	47	53	503,295	Mae'r gyllideb sy'n weddill wedi'i hymrwymo ar gyfer gwaith sy'n parhau yn 2024/25. Cyllidir y llithriad gan fenthycy â chefnogaeth .
Eiddo Buddsoddi i Arbed	77,068	61,472	(15,596)	80	20	15,596	Y gwaith sy'n weddill i'w gwblhau – cyllidir gan fenthyciad
Salix Cam 2	73,408	73,408	0	100	0	0	
Grant Gwres Carbon Isel – Swyddfeydd y Cyngor	23,900	0	(23,900)	0	100	23,900	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant .
Grant Gwres Carbon Isel - 231	2,305,107	1,362,064	(943,043)	59	41	943,043	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant a benthyca â chefnogaeth .
Grant Gwres Carbon Isel - 249	597,674	0	(597,674)	0	100	597,674	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant a benthyca â chefnogaeth .
Grant Gwres Caron Isel - 250	2,029,500	415,555	(1,613,945)	20	80	1,613,945	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant a benthyca â chefnogaeth .
Grant Gwres Carbon Isel - 251	811,800	161,753	(650,047)	20	80	650,047	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan grant a benthyca â chefnogaeth .
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	303,722	24,147	(279,574)	8	92	279,574	Cynnydd parhaus a'r posibilrwydd o'i ddefnyddio eto fel cyllid cyfatebol – cyllidir y llithriad gan dderbyniadau cyfalaf a chronfeydd wrth gefn .
Cyfanswm	7,163,306	2,536,233	(4,627,074)	35	65	4,627,074	
Trawsnewid							
TGCh – Seilwaith Craidd	135,467	40,086	(95,381)	30	70	95,381	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan lithriad yn y grant cyfalaf cyffredinol .
TGCh – Adnewyddu Cyfrifiaduron Desg	99,456	99,430	(26)	100	0	26	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan lithriad yn y grant cyfalaf cyffredinol .
TGCh – Trosglwyddo o Cyswllt Môn i PSBA	43,088	26,982	(16,106)	63	37	16,106	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan lithriad yn y grant cyfalaf cyffredinol .
System Ffôn	88,500	0	(88,500)	0	100	88,500	Mae'r gwaith yn parhau – cyllidir gan gronfa wrth gefn gyfalaf .
Ychwanegiadau Hwb - Cyfarpar	206,645	206,645	0	100	0	0	
TG Hwb	113,282	113,281	(1)	100	0	0	
Cyfanswm	686,438	486,424	(200,013)	71	29	200,013	
Gwasanaethau Oedolion							
Rhaglen Gyfalaf Dewisol	47,665	78,303	30,638	164	(64)	0	Cynllun wedi'i gwblhau.
IRCF – Hwb Llesiant Amlwch	24,566	24,566	(0)	100	0	0	Cynllun wedi'i gwblhau.
IRCF – Cartref Gofal Dementia							
Gyfeillgar	165,115	165,115	0	100	0	0	Cynllun wedi'i gwblhau.
Y Gronfa Gofal Integredig - Cae Gwyn	0	17,084	17,084	100	0	0	
Adnewyddu Plas Mona	24,104	10,584	(13,520)	44	56	13,520	Gofynnir am lithriad er mwyn aiddyrannu cyllid i waith blaenoriaeth arall ar eiddo – cyllidir y llithriad gan fenthycy â chefnogaeth a derbyniadau cyfalaf .
Cyfanswm	261,450	295,652	34,202	113	(13)	13,520	
CYFANSWM	67,787,859	50,573,798	(17,214,061)	75	25	15,498,689	

Newidiadau i gyllidebau / cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd ers gosod y gyllideb

Cynllun	Cyllideb £	CYLLID						
		Grant £	Cyfraniad Refeniw £	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf £	Cronfa wrth gefn Cyfalaf £	Benthyca â Chefnogaeth £	Benthyca heb Gefnogaeth £	Cronfa Wrth Gefn Arall £
Ailwynebu Priffyrdd*	0	(1,701,000)				591,000		1,110,000
Ysgolion Bro	30,000	30,000						
Galluogi	139,786	139,786						
Teithio Llesol	2,253,103	2,253,103						
Mill Lane - Cynllun Rheoli Llifogydd yn Naturiol (NFM)	(241,640)	(241,640)						
Cerbydau Allyriadau Isel iawn ULEV)	376,550	376,550						
Y Pethau Pwysig	250,400	250,400						
Grantiau Bach Gofal Plant	380,000	380,000						
Llifoleuadau Plas Arthur	51,305	51,305						
Caeau Chwarae Bodedern	300,000	300,000						
Llifoleuadau Bodedern	123,000	100,000						23,000
Parc Gwledig y Morglawdd	110,000	110,000						
Strydoedd Saffach	18,000	18,000						
Cam 3	22,187	22,187						
Cam 3	398,617	398,617						
Cyd-fenter Llangefni	21,514	21,514						
Grantiau Bach	478,636	478,636						
Grantiau Bach CRT***	47,388							47,388
Y Gronfa Gofal Integredig (ICF)	821,000	1,229,000	(875,945)			467,945		
Corn Hir	(693,966)		(226,021)			(467,945)		
Cerbydau**	370,000	107,328				262,672		
Cerbydau Graeanu**	0	58,000		(58,000)				
Cyllideb TG**	0	150,000		(150,000)				
Strwythur Mill Lane	0	292,000		(292,000)				
Ailgylchu Gwastraff	30,888	26,255			4,633			
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2023/24	70,634	70,634						
Uned Gofal Plant Y Fali	478,225	478,225						
Gwaith Toi Gwalchmai	850,000	850,000						63,000
Canolfan Hamdden Caergybi	63,000							12,051
Cronfa Gyfalaf Hamdden	149,000	100,000			36,949			
Hwb TG	(36,949)				(36,949)			
Band B	(39,221)	(39,221)						
Isadeiledd Bysiau 2022/23	305,995	1,827,497				1,275,498	(2,797,000)	
Rhaglen Gyfalaf Dewisol	(587)	(61,589)			61,002			
Grant Gwres Carbon Isel	47,353	47,353						
Partneriaeth Tirwedd	2,178,671	2,178,671						
Hwb Cymunedol Bryn Hwfa	56,000	56,000						
CRT	(13,155)	(13,155)						
	0	1,680,000	(1,680,000)					
CYFANSWM	9,395,734	12,024,456	(2,781,966)	(500,000)	65,635	2,129,170	(2,797,000)	1,255,439

*Roedd cyllid gwerth £1.701m wedi'i gynnwys yng nghyllideb 2023/24, o grant cyfalaf cyffredinol ychwanegol. Ar ôl adolygu cyfyngiadau amodau'r grant, roedd rhaid ei ddefnyddio yn 2022/23, felly, defnyddiwyd y grant i gyllido gwariant cyfalaf yn 2022/23, yn hytrach na defnyddio cyllid o adnoddau'r Awdurdod. Bydd y cyllid a arbedwyd gan yr Awdurdod yn sgil y grant hwn nawr yn cael ei ddefnyddio i gyllido gwariant cyfalaf yn 2023/24.

** Aildyrannu cyllid o'r hyn oedd yn cael ei gyllido'n wreiddiol gan dderbyniadau cyfalaf yn y rhaglen ar gyfer 2023/24, ond bydd yn cael ei gyllido gan y grant cyfalaf cyffredinol yn awr.

*** Roedd yr amcangyfrif o gyllid grant a gynhwyswyd yng nghyllideb y CRT ar gyfer 2023/24 yn rhy isel ac, ynghyd â'r cynnydd angenrheidiol yn y gyllideb, mae'r cyllid nawr wedi cael ei ddiwygio.